

16 ΣΕΠ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Ι. Αντωνοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516118, 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 2014
Αριθ. Πρωτ.: 5199

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Υποβολή καταστάσεων προσωπικού και προγραμμάτων εργασίας για
εργαζόμενους στη γεωργία.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 207/19-6-2014 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή, από τους
βουλευτές κ. κ. Γ. Αναγνωστόπουλου, Σ. Αναστασιάδη, Μ. Αντωνίου, Η. Βλαχογιάννη, Π.
Βογιατζή, Γ. Γεωργαντά, Α. Δερμεντζόπουλο, Κ. Κλειτσιώτη, Ι. Πασχαλίδη, Α. Σκόνδρα, Δ.
Σταμενίτη, Λ. Τσαβδαρίδη, Κ. Τσιάρα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Κατά τα κριθέντα εκ της νομολογίας των δικαστηρίων, έχει γίνει δεκτό ότι άμεσες
γεωργικές εργασίες είναι εκείνες που συμβάλλουν ευθέως στην παραγωγή γεωργικών ή
κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως η καλλιέργεια της γης, η ανάπτυξη ζώων, η επιτήρηση
των καλλιεργουμένων, η φύλαξη των προϊόντων και των ζώων, σε κάθε περίπτωση δε, έως
την ολοκλήρωση της παραγωγικής διαδικασίας, η οποία στις καλλιέργειες συμπίπτει με την
συγκομιδή (Α.Π. 794/1995, Α.Π. 72/1975, Α.Π. 614/1966).

Περαιτέρω, το άρθρο 1 § 1 του ν. 1876/1990 «*περί ελευθέρων συλλογικών
διαπραγματεύσεων και άλλων διατάξεων*», η ισχύς του οποίου άρχισε την 8.5.1990,
(άρθρο 35 ίδιου νόμου και 12386/1990 απόφαση Υπουργού Εργασίας, που εκδόθηκε κατ'
εξουσιοδότηση αυτού), ορίζει τα εξής:

«1. Ο νόμος αυτός αφορά όλους όσους εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας
ιδιωτικού δικαίου σε οποιονδήποτε ημεδαπό ή αλλοδαπό εργοδότη, επιχείρηση,
εκμετάλλευση ή υπηρεσία του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα της οικονομίας, στους οποίους
συμπεριλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι στην γεωργία, κτηνοτροφία και συναφείς εργασίες,
καθώς και οι κατ' οίκον εργαζόμενοι».

Περαιτέρω το άρθρο 3 § 1 περ. α' του ίδιου νόμου προβλέπει ότι: «1. Οι
συλλογικές συμβάσεις εργασίας διακρίνονται: α. Σε εθνικές γενικές, που αφορούν τους
εργαζόμενους όλης της χώρας», ενώ το άρθρο 8 § 1 εδ. α' διαλαμβάνει ότι: «1. Οι εθνικές
γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους όρους εργασίας που
ισχύουν για τους εργαζόμενους όλης της χώρας...».

Έτσι, από την έναρξη ισχύος του ν. 1876/1990 (8.5.1990), έχουμε επέκταση του
θεσμού των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και στους αμέσως εργαζόμενους στη
γεωργία, ανεξαρτήτως της υπαγωγής ή μη αυτών στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. και της
ιδιότητας του εργοδότη (Α.Π. 1322/2008, Α.Π. 36/2007 ΟΛΟΜ).

Όσον αφορά στην υποχρέωση του εργοδότη για υποβολή καταστάσεων προσωπικού
και προγραμμάτων εργασίας στην αρμόδια υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις
του άρθρου 16 του Ν.2874/2000 (ΦΕΚ 286 Α') όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει,
προβλέπεται ότι: «1. Κάθε εργοδότης υπαγόμενος στις διατάξεις του παρόντος υποχρεούται
όπως μια φορά το χρόνο και κατά το χρονικό διάστημα από 15 Σεπτεμβρίου έως 15
Νοεμβρίου καταθέτει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στην αρμόδια υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε. - Τμήμα
Κοινωνικής Επιθεώρησης, εις διπλούν, πίνακα με την επωνυμία, το είδος, τον τόπο
λειτουργίας και το Α.Φ.Μ. της επιχείρησης ο οποίος θα περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία
ενός εκάστου των απασχολούμενων σε αυτή μισθωτών.

Α. Το ονοματεπώνυμο, ονοματεπώνυμο πατέρα και μητέρας, ηλικία και οικογενειακή
κατάσταση (τέκνα).

Β. Την ειδικότητα, ημερομηνία πρόσληψης και την τυχόν προϋπηρεσία στην ειδικότητα.

Γ. Τον αριθμό κάρτας πρόσληψης (Ο.Α.Ε.Δ.), τον αριθμό μητρώου του Ι.Κ.Α., τον αριθμό βιβλιαρίου ανηλίκων (επί απασχολήσεων ανηλίκων) και τον αριθμό αδείας εργασίας αλλοδαπού (επί απασχολήσεως αλλοδαπού).

Δ. Τα στοιχεία του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας, καθώς και το ωράριο απασχολήσής τους στην επιχείρηση.

Ε. Τη διάρκεια εργασίας (ώρες έναρξης και λήξης ημερήσιας εργασίας), το διάλειμμα και τις διακοπές εργασίας.

ΣΤ. Τις πάσης φύσεως καταβαλλόμενες αποδοχές.

2. Η ορθότητα και η ακρίβεια των αναγραφόμενων πάσης φύσεως αποδοχών, καθώς και των λοιπών στοιχείων αποτελεί ευθύνη του υπεύθυνου εργοδότη ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν προσώπου. Ο ανωτέρω πίνακας προσωπικού προσυπογράφεται υποχρεωτικά και από τον Προϊστάμενο Προσωπικού ή Οικονομικού ή Λογιστηρίου ή τον υπεύθυνο λογιστή που συμπράττει στη σύνταξή του, οι οποίοι βεβαιώνουν την ακρίβεια των πάσης φύσεως αποδοχών και έχουν όλες τις ευθύνες που προβλέπονται από το ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'). Τυχόν παράλειψη της υπογραφής από τον υπεύθυνο λογιστή αιτιολογείται από τον εργοδότη με δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α').

3. Οι εποχικού χαρακτήρα επιχειρήσεις υποχρεούνται όπως καταθέτουν τον πίνακα προσωπικού εντός μηνός από την έναρξη της εποχικής περιόδου.

4. Με μέριμνα του εργοδότη το ένα αντίτυπο του ανωτέρω πίνακα παραλαμβάνεται από την υπηρεσία κατάθεσης σφραγισμένο και αναρτάται σε εμφανές σημείο του τόπου εργασίας χωρίς τη στήλη των καταβαλλόμενων αποδοχών προφυλασσόμενο κατάλληλα από τυχόν φθορές. Το άλλο παραμένει στο αρχείο της υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε. Στο αρχείο των κατατεθειμένων πινάκων των υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε. έχει άμεση πρόσβαση η αρμόδια υπηρεσία του Ι.Κ.Α. σε κάθε περίπτωση...».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 της υπ. αριθμ. 28153/126/30-08-2013 (Φ.Ε.Κ. Β'2163) Απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, αναφορικά με τον επανακαθορισμό των όρων και προϋποθέσεων ηλεκτρονικής υποβολής στοιχείων για θέματα αρμοδιότητας του Σ.ΕΠ.Ε. και του Ο.Α.Ε.Δ. όπως ορίζουν οι υποπαράγραφοι ΙΑ. 10, 11, 12, 13 και 14 του άρθρου πρώτου του Ν.4093/2012, «Κάθε εργοδότης που απασχολεί εργαζόμενο με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να υποβάλει ηλεκτρονικά, με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παρ. α' και β', της παρούσης στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με την ονομασία «ΕΡΓΑΝΗ» το οποίο διασυνδέεται με το ΟΠΣ ΟΑΕΔ και το ΟΠΣ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στοιχεία για τα αναφερόμενα στο επόμενο άρθρο (άρθρο 2 – βλέπε παρακάτω) θέματα με τα συνημμένα έντυπα (Ε3 έως Ε10), σύμφωνα με την οριζόμενη στην παρούσα απόφαση διαδικασία. Η παρούσα αφορά αποκλειστικά τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής στοιχείων».

Η υποχρέωση του ως άνω άρθρου 1, αφορά τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα που απασχολούν προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ιδιωτικού δικαίου, ορισμένου ή αορίστου χρόνου. (Βλ. Εγκύκλιο με αρ.πρ.31398/5-9-2013 της Διεύθυνσης Προγραμματισμού & Συντονισμού Κοιν. Επιθεώρησης της Κ.Υ. του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ΑΔΑ: ΒΛ96Λ-Ε9Α).

Επισημαίνεται ότι όπως αναφέρεται στην προαναφερθείσα παρ. α' του άρθρου 9: «Από 1.3.2013 εφαρμόζεται υποχρεωτικά η διαδικασία της ηλεκτρονικής υποβολής των εντύπων, πλην των περιπτώσεων: Ι) των εργοδοτών που τους έχουν αποδοθεί από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, περισσότερα από ένα ΑΜΕ (Αριθμός Μητρώου Εργοδότη), ΙΙ) εργοδοτών που αντιμετωπίζουν αντικειμενική αδυναμία πρόσβασης στο ΠΣ ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΙΚΑ-ΕΤΑΜ λόγω μη απογραφής τους στο ΙΚΑ ή απογραφής στο ΙΚΑ χωρίς ΑΦΜ, ΙΙΙ) εργοδοτών που διαθέτουν ΑΜΟΕ (Αριθμός Μητρώου Οικοδομοτεχνικού Έργου). Για τις περιπτώσεις αυτές συνεχίζεται η διαδικασία κατάθεσης των εντύπων του άρθρου 2 της παρούσης, ισχυουσών των προθεσμιών και της διαδικασίας που αφορούν τη χειρόγραφη υποβολή, με προσέλευση στην αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ ή/και του ΟΑΕΔ, μέχρι τον ηλεκτρονικό συγχρονισμό του ΠΣ ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΙΚΑ-ΕΤΑΜ...»

Περαιτέρω στο άρθρο 2 της ίδιας ως άνω υπουργικής απόφασης καταγράφονται αναλυτικά τα έντυπα και οι ηλεκτρονικά υποβαλλόμενες πράξεις ως εξής:

«α) Ε3. Αναγγελία πρόσληψης,

β) Ε4. Πίνακας προσωπικού,

γ) Ε5. Αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης μισθωτού,

δ) Ε6. Καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου (με ή χωρίς προειδοποίηση),

ε) Ε7. Βεβαίωση – Δήλωση εργοδότη για συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου,

στ) Ε8. Γνωστοποίηση πραγματοποιηθείσας υπερωριακής απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 80 παρ.1 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ Α' 18), όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει.

ζ) Ε9. Σύμβαση Εργασίας Μερικής Απασχόλησης ή /και Εκ Περιτροπής Εργασίας

η) Ε10. Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας

Τα ανωτέρω έντυπα επισυνάπτονται στην παρούσα και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτής».

Με βάση τα παραπάνω, καθίσταται εμφανές ότι κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να καταγράφει στις καταστάσεις προσωπικού εργαζόμενους που απασχολεί («μισθωτούς»), οι οποίοι συνδέονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας (Αρ. Πάγου 1462/80 κ.τ.λ.).

Εν κατακλείδι, με τις διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), όπως ισχύουν ρυθμίζονται τα θέματα αμοιβής και ασφάλισης των εργατών γης με τη διαδικασία έκδοσης και εξαργύρωσης της ειδικής επιταγής «Εργόσημο». Ευνόητο είναι ότι οι σχετικές ρυθμίσεις περί εργόσημου δεν καταργούν υφιστάμενες ρυθμίσεις της εργατικής νομοθεσίας.

Διακρίνεται λοιπόν η πρόθεση του νομοθέτη να συμπεριλάβει σαφώς και τους εργάτες γης στην ευρύτερη κατηγορία των απασχολούμενων με εξαρτημένη σχέση εργασίας, τουλάχιστον ως προς την έκταση εφαρμογής των διατάξεων περί συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι, ακόμα και μετά την έναρξη της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής, την 1-3-2013, οι Υπηρεσίες του ΣΕΠΕ συνεχίζουν να παραλαμβάνουν καταστάσεις προσωπικού που κατατίθενται με φυσική παρουσία στα γραφεία των Υπηρεσιών, μόνο για εργοδότες οι οποίοι δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο Πληροφοριακό Σύστημα ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ εξ' αιτίας του ιδίου του Πληροφοριακού Συστήματος (άρθρο 9 παρ. α της υπ' αριθ. 28153/126/28-08-2013 ΥΑ). Στις εξαιρέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται πλέον και όσοι από τους υπαγόμενους στις περί εργόσημου διατάξεων εργοδότες δεν έχουν απογραφεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ως εκ τούτου δεν τους έχουν αποδοθεί κωδικοί πρόσβασης στο ΠΣ του φορέα.

Ο τρόπος νομιμοποίησης της αλλαγής του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας εργαζομένων, καθώς και της νόμιμης κατά την ισχύουσα νομοθεσία υπερωριακής απασχόλησης καθορίζεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του Ν. 4225/14 (ΦΕΚ 2/Α/07-01-2014) όπως αντικατέστησε την παρ. 1 του άρθρου 80 του Ν. 4144/13.

Σύμφωνα με τη σχετική διάταξη: «1.Α. Κάθε αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας εργαζομένων, καθώς και η νόμιμη κατά την ισχύουσα νομοθεσία υπερωριακή απασχόληση καταχωρείται υποχρεωτικά πριν την έναρξη πραγματοποίησής της στο Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών που τηρείται από τον εργοδότη, χωρίς να απαιτείται θεώρησή του από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΣΕΠΕ.

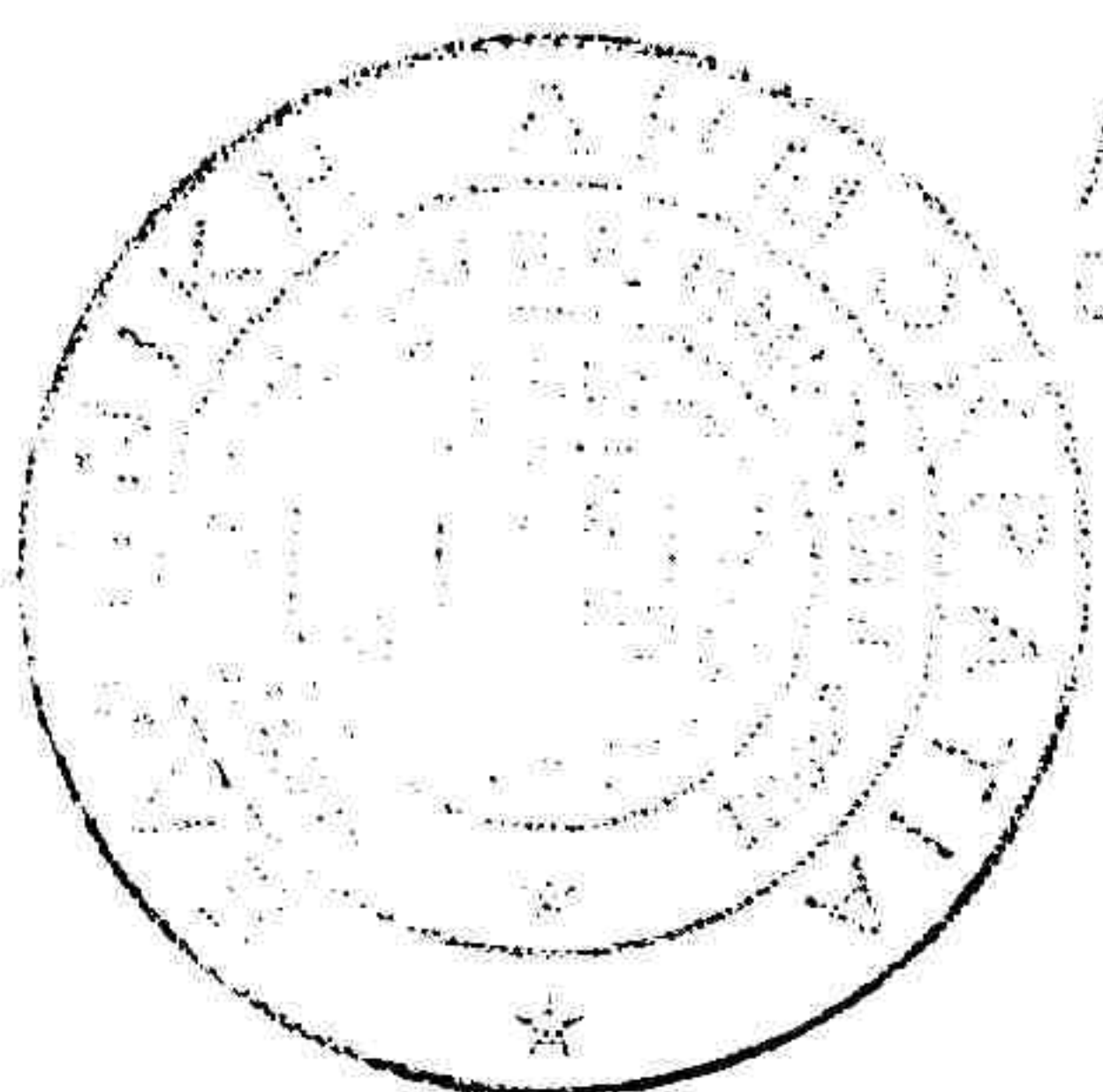
Β. Το Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες εν γένει και μπορεί να τηρείται με τη μορφή ημερολογίου ή μηχανογραφημένων σελίδων, που φέρουν τα στοιχεία της επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή του εν γένει εργοδότη και την ένδειξη «Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών».

Γ. Το Ειδικό Βιβλίο τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών πρέπει να τηρείται στο χώρο εργασίας, να διατηρείται από τον εργοδότη επί μια πενταετία από τη συμπλήρωσή του και να τίθεται στη διάθεση των ελεγκτικών οργάνων, προς έλεγχο, οσάκις ζητείται».

Επομένως, με τη νέα αυτή διάταξη, απλοποιείται ο τρόπος νομιμοποίησης των τροποποιήσεων του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας με αποτέλεσμα τη μείωση των διοικητικών βαρών των επιχειρήσεων και τη διευκόλυνση των Επιθεωρητών Εργασίας στην εκτέλεση του ελεγκτικού τους έργου.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε., συνεπώς, οφείλουν να κινούνται εντός του προεκτεθέντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και των καθορισμένων εκ του Νόμου αρμοδιοτήτων τους, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επιτελούν όσο το δυνατό αποτελεσματικότερα το έργο τους, με γνώμονα πάντα το κοινωνικό συμφέρον.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΤΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Κ. ΒΡΟΥΤΣΗΣ